

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران جنوب

دانشکده تحصیلات تکمیلی

سمینار برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.Sc"

مهندسی معدن - استخراج

عنوان :

روش های تخریب بنا با مواد منفجره

استاد راهنما :

نگارش:

عنوان

صفحه

۱	چکیده
۲	مقدمه
	فصل اول : کلیات
۴	۱- مقدمه
۵	۲-۱- مصالح ساختمانی و مقاومت آنها
۶	۲-۱-۱- بتن
۶	۲-۱-۱-۱- مزایای بتن
۷	۲-۱-۲-۱- معایب بتن
۷	۲-۱-۲-۱-۳- اجزای اصلی بتن
۷	۲-۱-۲-۱-۴- سیمان
۸	۲-۱-۲-۱-۵- مصالح سنگی
۹	۲-۱-۲-۱-۶- اجزای دیگر
۱۰	۲-۱-۲-۱-۷- آب
۱۱	۲-۱-۲-۱-۸- خصوصیات مهندسی بتن
۱۱	۲-۱-۲-۱-۱- نسبت آب به سیمان
۱۳	۲-۱-۲-۱-۲- تراکم
۱۴	۲-۱-۲-۱-۹- دانه بندی مصالح سنگی
۱۴	۲-۱-۲-۱-۱۰- شرایط گیرش
۱۶	۲-۱-۲-۱-۱۱- شرایط کاری
۱۷	۲-۱-۲-۱-۲- فولاد
۱۷	۲-۱-۲-۱-۱- مشخصات مهندسی فولاد
۱۷	۲-۱-۲-۱-۱-۱- ساختمان شیمایی
۱۷	۲-۱-۲-۱-۲- مشخصات مکانیکی
۱۸	۲-۱-۲-۱-۱-۲- تنش-تغییر شکل
۲۰	۲-۱-۲-۱-۲-۲- طرز شکست
۲۱	۲-۱-۲-۱-۳- سختی
۲۱	۳-۱- پیش بینی کیفیت خردایش بتن توسط انفجار
۲۳	۴-۱- شکست در امتداد مرزهای با مدول متفاوت
۲۳	۵-۱- شکست توسط خمش

۶-۱	شکست توسط برخورد حاصل از پرتاب	۲۳
۷-۱	مکانیزم شکست توسط تنش و فشار انفجار	۲۴
۸-۱	فرآیند ایجاد شکاف و شکست هدفمند در بتن	۲۵
۹-۱	حد نهایی گسترش شکاف	۲۸
۱۰-۱	محاسبه فاصله دو چال متواالی	۲۹
۱۱-۱	محاسبه فشار موثر چال انفجاری	۳۱
	فصل دوم : اصول طراحی و تخریب اجزا و کل سازه	
۱-۲	اصول تخریب سازه	۳۶
۲-۲	حفاری و مواد منفجره	۳۶
۳-۲	تخرب اجزای سازه ها	۴۱
۱-۳-۲	برش چوب	۴۱
۲-۱-۳-۲	برش چوب با خرجگذاری داخل چوب	۴۲
۲-۱-۳-۲	برش چوب با خرجگذاری روی چوب	۴۵
۲-۱-۳-۲	خرجگذاری حلقه ای	۴۶
۲-۲-۳-۲	برش پروفیل فولادی	۵۰
۲-۲-۳-۲	مواد منفجره برای برش فولاد	۵۱
۲-۲-۳-۲	برش پروفیل های فولادی به کمک خرچ های بی شکل	۵۱
۲-۲-۳-۲	برش پروفیل های I شکل با خرج گود	۵۲
۲-۳-۲	برش قطعات نازک ماشین آلات	۵۷
۴-۳-۲	برش میلگرد	۵۷
۵-۳-۲	تخرب فونداسیون بتنی	۵۸
۶-۳-۲	تخرب دیوار ها	۶۲
۱-۶-۳-۲	دیوار های آجری باربر	۶۲
۲-۶-۳-۲	دیوار های باربر بتنی	۶۳
۳-۶-۳-۲	تخرب دیوار بتنی غیر باربر	۶۴
۷-۳-۲	تخرب ستون بتن مسلح	۶۶
۸-۳-۲	تخرب دال	۶۷
۹-۳-۲	تخرب سقف بتنی	۶۸
۱۰-۳-۲	تخرب تیر بتنی	۶۹
۱۱-۳-۲	اعضای باربر ولی نازک در سازه	۷۰
۴-۲	تخرب کامل سازه	۷۲
۱-۴-۲	دودکش ها و برج ها	۷۲

۱-۱-۴-۲	- انداختن دودکش در جهت مشخص	۷۲
۲-۱-۴-۲	- تخریب تدریجی دودکش	۷۶
۳-۱-۴-۲	- تخریب درجا	۷۷
۴-۲-۴-۲	- تخریب پل ها	۷۹
۴-۲-۴-۲	- طبقه بندی پل ها	۸۰
۴-۲-۴-۲	- پل های با نگهداری ساده	۸۱
۴-۲-۴-۲	- پل های متفرقه	۸۱
۴-۲-۴-۲	- پل های پیوسته	۸۱
۴-۲-۴-۲	- پل های پایه دار	۸۲
۴-۲-۴-۲	- پل های پایه دار با دهنده معلق	۸۲
۴-۲-۴-۲	- پل های دارای خرپا و تیر	۸۳
۴-۲-۴-۲	- پل های دروازه ای	۸۳
۴-۲-۴-۲	- پل های قوسی	۸۴
۴-۲-۴-۲	- انواع روش های تخریب	۸۵
۴-۲-۴-۲	- تخریب از قسمت تحتانی	۸۵
۴-۲-۴-۲	- تخریب از قسمت فوقانی	۸۵
۴-۲-۴-۲	- تخریب موفقیت آمیز پل	۸۶
۴-۲-۴-۲	- خرجگذاری به منظور حذف بتن	۸۷
۴-۲-۴-۲	- محاسبات خرجگذاری	۸۸
۴-۲-۴-۲	- مقایسه W موردنیاز	۸۸
۴-۲-۴-۲	- روش تخریب پل ها با توجه به ساختار و مصالح ساختمانی به کار رفته	۸۹
۴-۲-۴-۲	- پل های آجری یا سنگی	۸۹
۴-۲-۴-۲	- پل های فلزی با پایه ها و تکیه گاه های فلزی، آجری، بتونی	۹۱
۴-۲-۴-۲	- پل های بتونی	۹۱
۴-۲-۴-۲	- پل چند دهانه با تیر ممتد	۹۲
۴-۲-۴-۲	- پل چند دهانه با دهانه ساده	۹۳
۴-۲-۴-۲	- پل قوسی دارای مهار	۹۶
۴-۲-۴-۲	- پل با تیر قوسی	۱۰۲
۴-۲-۴-۲	- تخریب پایه کناری پل	۱۰۳
۴-۲-۴-۲	- تخریب پایه ها با ضخامت ۵ فوت یا کمتر	۱۰۳
۴-۲-۴-۲	- تخریب پایه ها با ضخامت بیش از ۵ فوت	۱۰۴
۴-۲-۴-۲	- ساختمان های چند طبقه	۱۰۷

۱۰۹	۴-۴-۲ هدایت راستای تخریب ..... فصل سوم: نظامنامه تصویب شده برای تخریب بنا
۱۱۲	۱-۳- نظامنامه تصویب شده کاربردی برای تخریب بنا ۱۱۲
۱۱۲	۱-۱-۳- وظایف مالکین و مدیران ۱۱۲
۱۱۲	۱-۲-۳- وظایف کارفرمایان ۱۱۳
۱۱۴	۱-۳-۱- بازرسان ایمنی و سلامت ۱۱۴
۱۱۴	۲-۳- کارهای ساختمانی ۱۱۴
۱۱۴	۳-۳- بازرسی های قبل از تخریب ۱۱۴
۱۱۴	۴-۳- بازرسی محیط ۱۱۴
۱۱۴	۱-۴-۳- ساختمان های مجاور ۱۱۴
۱۱۴	۲-۴-۳- کاربری ساختمان ۱۱۴
۱۱۴	۳-۴-۳- خدمات عمومی ۱۱۵
۱۱۵	۴-۴-۳- ساختار های خطرناک ۱۱۵
۱۱۵	۵-۳- بازرسی ساختاری ۱۱۵
۱۱۵	۱-۵-۳- نقشه ساختمان ۱۱۵
۱۱۵	۲-۵-۳- سقف ۱۱۶
۱۱۶	۳-۵-۳- دیوارها ۱۱۶
۱۱۶	۴-۵-۳- ساختارهای تیرکی ۱۱۶
۱۱۶	۵-۵-۳- زیر زمین ها و انبار ها ۱۱۷
۱۱۷	۶-۵-۳- چاه ها و مخازن زیر زمینی ۱۱۷
۱۱۷	۷-۵-۳- سازه های بتنی ۱۱۷
۱۱۷	۸-۵-۳- ساختمان های ویژه ۱۱۷
۱۱۷	۶-۳- طرح تخریب ۱۱۸
۱۱۸	۱-۶-۳- اقدامات احتیاطی در طول تخریب ۱۱۸
۱۱۸	۱-۱-۶-۳- نظارت ۱۱۸
۱۱۸	۲-۱-۶-۳- تجهیزات حفاظت شخصی ۱۱۹
۱۱۹	۱-۲-۱-۶-۳- کلاه و کفش ایمنی ۱۱۹
۱۱۹	۲-۶-۳- محافظت عمومی ۱۱۹
۱۱۹	۱-۲-۶-۳- ورود بدون مجوز به کارگاه ۱۲۰
۱۲۰	۲-۶-۳- کنترل صدا ۱۲۰
۱۲۰	۳-۲-۶-۳- کنترل گرد و غبار ..... فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۲۲	نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۳۵	فهرست منابع فارسی
۱۳۶	فهرست منابع لاتین

فهرست جداول

عنوان

صفحة

جدول ۱-۱ ضرایب شرایط کاری بتن	۱۰
جدول ۱-۲ مقدار آب برای شرایط کاری مختلف	۱۳
جدول ۱-۳ ارتباط بین اندازه و شکل مصالح سنگی	۱۴
جدول ۱-۴ مشخصات فولاد براساس استاندارد DIN ۲۱۵۴۴	۲۰
جدول ۱-۵ خواص فیزیکی آهن و فولاد	۲۱
جدول ۲-۱ زمان اندازه گیری شده برای حفر چال با قطر مختلف	۳۷
جدول ۲-۲ محاسبه مقدار ماده منفجره با توجه به خرجگذاری روی چوب	۴۸
جدول ۲-۳ محاسبه مقدار ماده منفجره مورد نیاز برای برش چوب	۴۹
جدول ۲-۴ محاسبه میزان ماده منفجره با توجه به شکل پروفیل	۵۶
جدول ۲-۵ تخمین مقدار C4 مورد نیاز بر اساس ابعاد مقطع	۵۷
جدول ۲-۶ خرج ویژه و آرایش چالها برای شکستن توده بتونی	۶۰
جدول ۲-۷ پارامتر های تخریب دیوار های آجری	۶۳
جدول ۲-۸ پارامتر های مربوط به تخریب دیوار بتونی باربر	۶۴
جدول ۲-۹ خرج ویژه و آرایش چالها برای شکستن دیوار بتونی غیر باربر	۶۵
جدول ۲-۱۰ آرایش چالها و خرجگذاری در شکستن ستون های بتن مسلح	۶۶
جدول ۲-۱۱ خرج ویژه و آرایش چالها برای تخریب دال	۶۸
جدول ۲-۱۲ پارامتر های تخریب سقف بتونی	۶۸
جدول ۲-۱۳ پارامتر های لازم برای تخریب بتون نازک	۷۰
جدول ۲-۱۴ پارامتر های مورد نیاز برای دیوار بتونی مسلح	۷۱
جدول ۲-۱۵ تعیین مقدار ماده منفجره مورد نیاز در پل با عرضه بتونی	۹۴
جدول ۲-۱۶ تعیین مقدار فضای خالی برای سقوط عرضه بدون گیر کردن در هوا	۹۵
جدول ۲-۱۷ تعیین فضای خالی مورد نیاز با توجه به طول و ارتفاع عرضه	۹۶
جدول ۲-۱۸ طول مورد نیاز برای خرجگذاری در پل های قوسی دارای مهار	۹۹
جدول ۲-۱۹ پارامتر های مورد نیاز برای تعیین طول خرجگذاری در پل های قوسی	۱۰۰
جدول ۲-۲۰ تعیین طول محل های انفجار برای پل نوع دروازه ای	۱۰۱
جدول ۲-۲۱ پارامتر های مورد نیاز برای تعیین محل های خرجگذاری	۱۰۲
جدول ۲-۲۲ میزان خرج مورد نیاز برای پایه های بتون مسلح	۱۰۶
جدول ۲-۲۳ میزان C برای تخریب پایه های بتن مسلح	۱۰۷

فهرست اشکال

عنوان صفحه

۹	شکل ۱-۱ منحنی‌های دانه‌بندی گراول و ماسه
۱۲	شکل ۲-۱ مقاومت فشاری بتن براساس نسبت α (آب - سیمان)
۱۵	شکل ۳-۱ زمان گیرش بتن

..... ۱۶	شکل ۴-۱ آزمایش اسلامپ
..... ۱۹	شکل ۵-۱ منحنی تنش - تغییر شکل فولاد
..... ۴۰	شکل ۱-۲ اجزای خرج گود
..... ۴۰	شکل ۲-۲ انواع خرج گود
..... ۴۳	شکل ۳-۲ حفر چال در راستای قطر چوب
..... ۴۳	شکل ۴-۲ حفر چال در راستای موازی قطر چوب
..... ۴۴	شکل ۵-۲ برش چوب به روش خرجگذاری داخلی
..... ۴۴	شکل ۶-۲ اتصال انگلیسی
..... ۴۵	شکل ۷-۲ برش چوب به روش خرجگذاری خارجی
..... ۴۷	شکل ۸-۲ خرجگذاری حلقه ای برای برش چوب
..... ۵۲	شکل ۹-۲ محل خرجگذاری بر روی پروفیل I شکل
..... ۵۳	شکل ۱۰-۲ عملکرد شماتیک خرج گود
..... ۶۱	شکل ۱۱-۲ خرجگذاری منقطع (Deck Charge)
..... ۶۴	شکل ۱۲-۲ آرایش خرجگذاری و چال ها برای تخریب دیوار بتنی باربر
..... ۶۶	شکل ۱۳-۲ آرایش دو ردیف چال برای تخریب دیوار بتنی غیر باربر
..... ۶۷	شکل ۱۴-۲ آرایش چال ها برای تخریب ستون بتنی
..... ۶۹	شکل ۱۵-۲ تیر بتنی مسلح قبل از انفجار
..... ۷۰	شکل ۱۶-۲ تیر بتنی بعد از انفجار
..... ۷۱	شکل ۱۷-۲ خرجگذاری سطحی با پوشش
..... ۷۱	شکل ۱۸-۲ خرجگذاری سطحی بدون پوشش
..... ۷۳	شکل ۱۹-۲ تخریب دودکش در جهت مشخص
..... ۷۴	شکل ۲۰-۲ محل زیر بری با مواد منفجره
..... ۷۴	شکل ۲۱-۲ الگوی حفاری برای دودکش های آجری
..... ۷۵	شکل ۲۲-۲ الگوی چال زنی در دودکش های بتنی
..... ۷۷	شکل ۲۳-۲ تخریب تدریجی دودکش
..... ۷۷	شکل ۲۴-۲ تخریب در جا دودکش
..... ۷۸	شکل ۲۵-۲ انواع برج با مقطع دایره و مربع
..... ۷۸	شکل ۲۶-۲ مشخصات گوه زیر بری
..... ۸۰	شکل ۲۷-۲ آواره های مناسب و نامناسب
..... ۸۱	شکل ۲۸-۲ پل های با نگهداری ساده

شکل ۲۹-۲ پل های پایه دار ساده	۸۲
شکل ۳۰-۲ پل های پایه دار با دهانه معلق	۸۳
شکل ۳۱-۲ پل های دروازه ای	۸۴
شکل ۳۲-۲ پل های قوسی	۸۴
شکل ۳۳-۲ تخریب ناقص پل	۸۵
شکل ۳۴-۲ تخریب ناقص از قسمت فوقانی	۸۶
شکل ۳۵-۲ ریزش نامناسب پل	۸۷
شکل ۳۶-۲ اثرات خرجگذاری ببروی بتن مسلح	۸۸
شکل ۳۷-۲ پل قوسی زاویه ای	۸۹
شکل ۳۸-۲ نقاط خرجگذاری در پل های آجری و سنگی	۹۰
شکل ۳۹-۲ محل خرج گذاری و نوبت انفجار در پل چند دهانه	۹۲
شکل ۴۰-۲ پل سه دهانه	۹۳
شکل ۴۱-۲ پل قوسی دارای مهار	۹۷
شکل ۴۲-۲ پل قوسی دارای مهار و محل خرج گذاری قبل از انفجار	۹۸
شکل ۴۳-۲ پل قوسی دارای مهار پس از انفجار با پایداری تیر عرضه	۹۸
شکل ۴۴-۲ خرج گذاری در پل با تیر قوسی برای تخریب آن	۱۰۳
شکل ۴۵-۲ تخریب پایه هی کناری با ضخامت ۵ فوت و کمتر	۱۰۴
شکل ۴۶-۲ تخریب پایه های کناری با ضخامت بیش از ۵ فوت	۱۰۵
شکل ۴۷-۲ جدا سازی ستون بتنی از دیوار	۱۰۸
شکل ۴۸-۲ وجود در و پنجره به منزله سطح آزاد	۱۰۹
شکل ۴۹-۲ محل های حفاری و انفجار برای ریزش ساختمان در جای خود	۱۱۰
شکل ۵۰-۲ فروریختن ساختمان در راستای مشخص	۱۱۰

چکیده:

از آنجایی که افزایش روز افزون جمعیت، کاهش زمین مناسب و افزایش قیمت آنها را به دنبال خواهد داشت و از آنجایی که سازه ها عمر مشخصی دارند، لذا تخریب بنا با استفاده از مواد منفجره به عنوان راهکاری ایمن و سریع نسبت به تخریب توسط ماشین آلات مکانیکی مد نظر مهندسان قرار گرفته است. با توجه به اینکه در هر سازه از مصالح مختلفی برای ساخت آن استفاده می شود لذا در این مجموعه، انواع روش ها به منظور تخریب و حذف این اجزا آورده شده است که در نهایت با حذف این اجزا سازه از حالت پایداری خود خارج شده و تخریب میگردد. در ادامه با توجه به حساسیت عملیات تخریب به علت وجود سازه های مختلف در مجاورت محدوده عملیات، بایستی کل فرآیند تخریب توسط ناظرین و تحت استانداردهایی صورت پذیرد، تا از آسیب های جدی به افراد و سازه های مجاور اطمینان حاصل گردد.